

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Op 12 Juni 2019 publiceert het Reuters Institute for the Study of Journalism zijn jaarlijks [Digital News Report](#), waarvan imec-SMIT-VUB de Belgische partner is. In de meest recente [imec-SMIT policy brief](#), waarvoor u zich [hier](#) kan inschrijven, gaan we aan de hand van de Belgische data dieper in op het vertrouwen van Vlamingen in het nieuws. Voor het [Kenniscentrum Media en Cultuurparticipatie](#) zetten we in deze eerste van een reeks Facts en Figures over nieuwsgebruik in Vlaanderen (en België) een aantal kerncijfers op een rij over de manier waarop Vlamingen online nieuws raadplegen en over hun bereidheid tot betalen.

1. Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen?

- 1.1. Wie raadpleegt welke nieuwsmedia?
- 1.2. Via welke apparaten raadplegen nieuwsgebruikers voornamelijk online nieuws in Vlaanderen?
- 1.3. Wat is de voornaamste manier waarop Vlaamse nieuwsgebruikers toegang krijgen tot online nieuws?
- 1.4. Welke nieuwsmerken gebruiken Vlamingen het meest?

2. Wie betaalt er voor online nieuws in Vlaanderen?

- 2.1. Wie betaalt er voor de papieren krant?
- 2.2. Wie betaalt er voor online content?
- 2.3. Wie betaalt er niet voor online nieuws, maar zou het wel bereid zijn in de toekomst?
- 2.4. Wie betaalt er voor meer dan één online nieuwsdienst?
- 2.5. Wie kiest voor een nieuwsabonnement boven andere abonnementen?

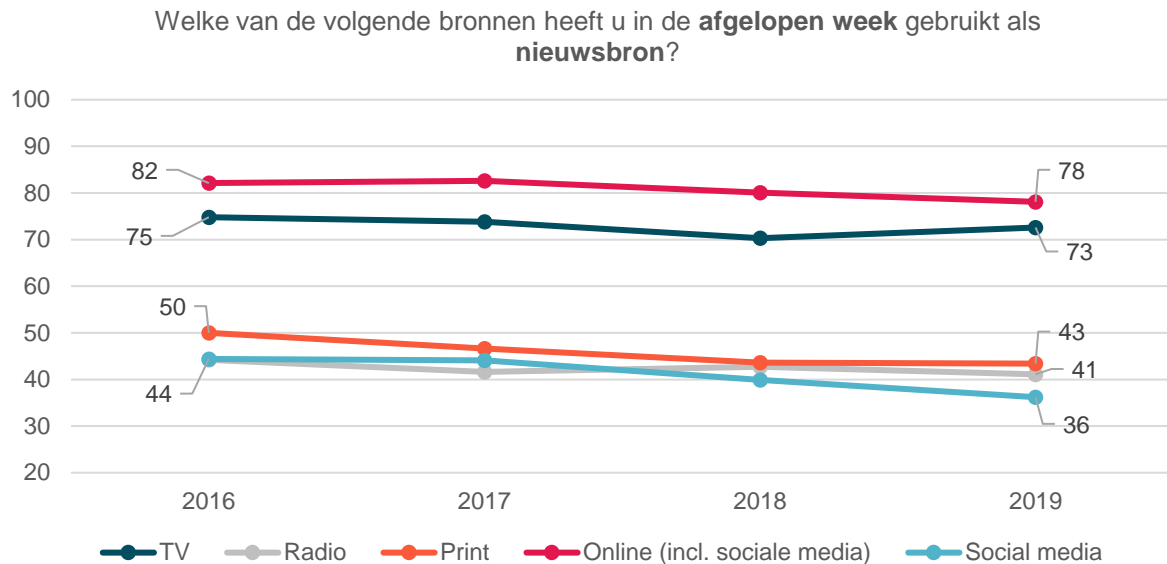
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen?

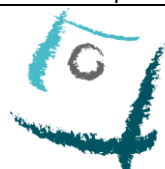
Wie raadpleegt welke nieuwsmedia?

Het gebruik van **nieuwsmedia over de hele Vlaamse bevolking** blijft sinds 2016 relatief stabiel. Geen grote veranderingen kunnen worden vastgesteld in het gebruikspercentage van de verschillende nieuwsbronnen in Vlaanderen. De meeste traditionele nieuwsbronnen, waaronder televisiejournals, online nieuwsmedia, en radio houden stand. Toch kunnen kleine fluctuaties worden vastgesteld wat betreft het gebruik van **gedrukte pers** en **sociale media**.

Sociale media in het bijzonder kennen een lichte daling in gebruik gedurende de laatste 3 jaar (2016 = 44.4; 2017 = 44.1; 2018 = 39.9; 2019 = 36.2). De algemene daling in het nieuwsgebruik via sociale media die eerder reeds werd opgetekend zet zich in 2019 nog steeds voort, ook in Vlaanderen.¹

¹ Voor meer informatie, zie het Digital News Report 2018: p. 11, beschikbaar op www.digitalnewsreport.org

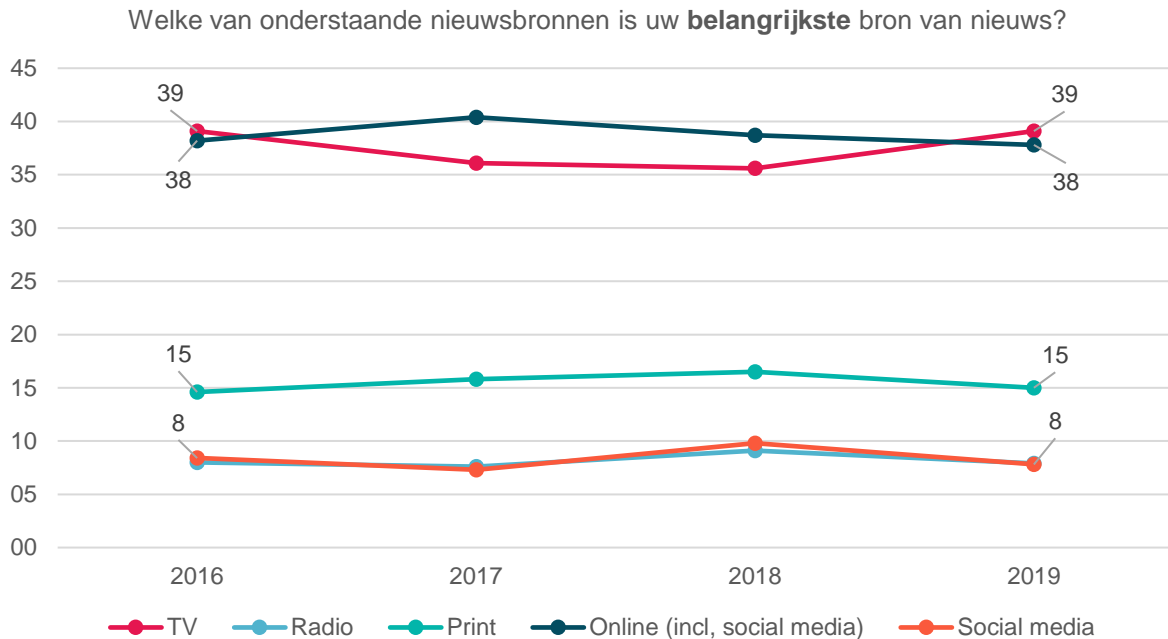
Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie

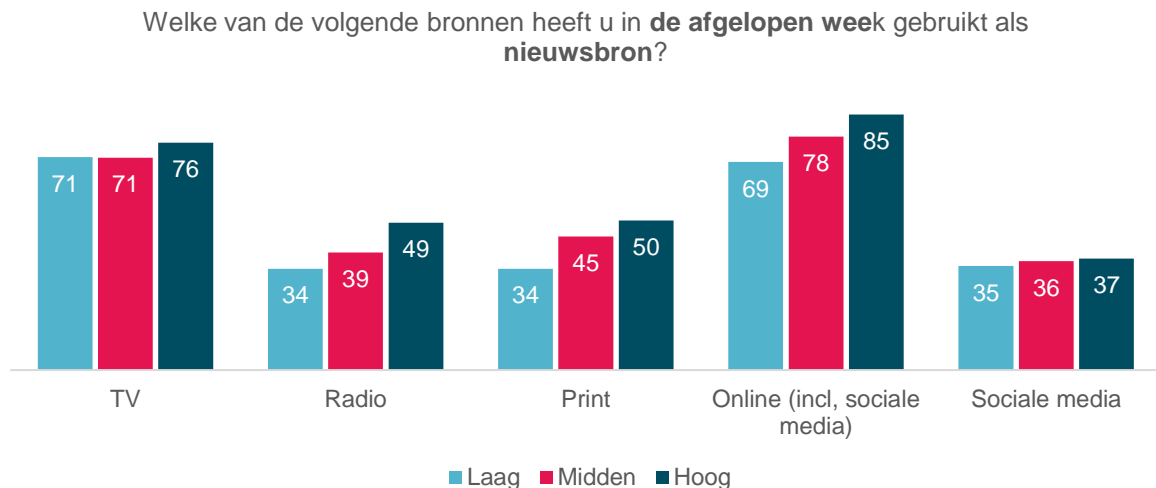
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

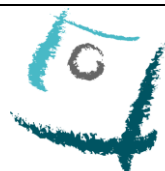
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Toch blijven grote veranderingen wat betreft de primaire nieuwsbron van Vlaamse nieuwsgebruikers uit. **Televisiejournaals** (39%) en **Online nieuwsmedia** (inclusief sociale media = 38%) blijven de belangrijkste bronnen voor de Vlaamse nieuwsgebruiker.

Wanneer we het **gebruik van nieuwsmedia uitsplitsen volgens opleidingsniveau** vallen daarentegen wel enkele significante verschillen op. Zo meten we bij hoger opgeleide gebruikers systematisch een hoger gebruikpercentage van de verschillende nieuwsmedia, een indicatie dat hoger opgeleide Vlamingen een grotere variatie aan nieuwsbronnen raadplegen.

Kenniscentrum

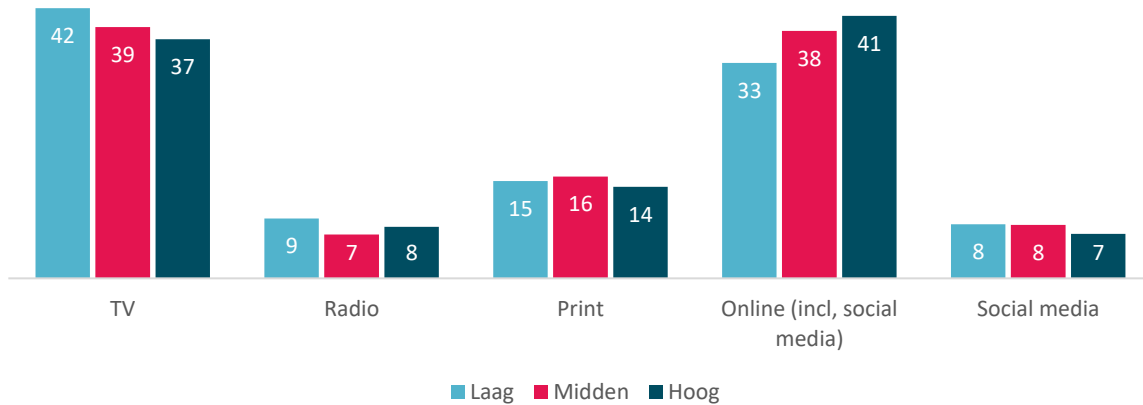
Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

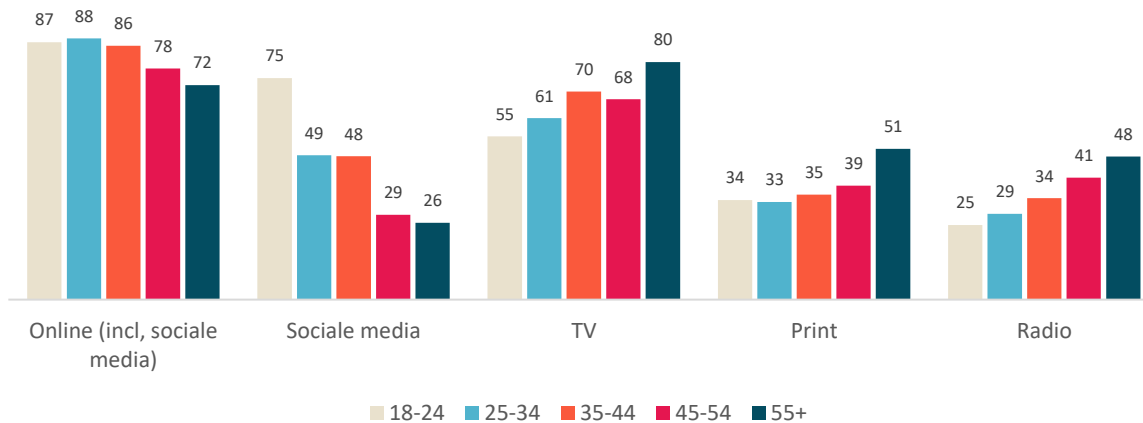
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Welke van onderstaande nieuwsbronnen is uw **belangrijkste** bron van nieuws?

Wanneer we dieper ingaan op de belangrijkste nieuwsbron waarop gebruikers berusten voor hun dagelijkse portie nieuws, vallen enkele kleine maar interessante verschillen op naargelang het opleidingsniveau van de gebruikers. Zo geeft 41,9% van de **lager opgeleide Vlamingen** aan te berusten op televisiejournals als primaire nieuwsbron. De **hoger opgeleide Vlaming** blijkt daarentegen vooral te berusten op online media (40,7%) voor hun nieuwsgebruik, waar dit slechts voor een significant kleiner aantal lager opgeleiden (33,4%) het geval is.

Welke van de volgende bronnen heeft u in **de afgelopen week** gebruikt als nieuwsbron?

Ook wanneer we het gebruik van nieuwsmedia **uitsplitsen per leeftijdscategorie**, vallen enkele interessante verschillen op. Zo berusten de oudste nieuwsgebruikers vooral nog op de traditionele nieuwsmedia, waaronder televisie, radio, en krant. De jongste gebruikers van 18- tot 24-jarigen blijken daarentegen vooral gebruik te maken van online nieuwsmedia, en consumeren in het bijzonder hun nieuws via sociale media (75%).

Kenniscentrum

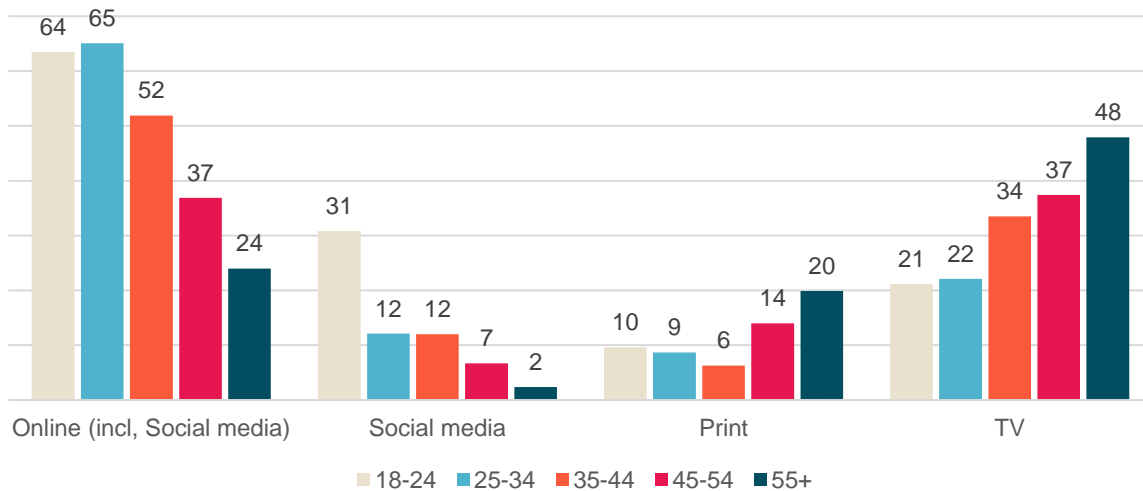
Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

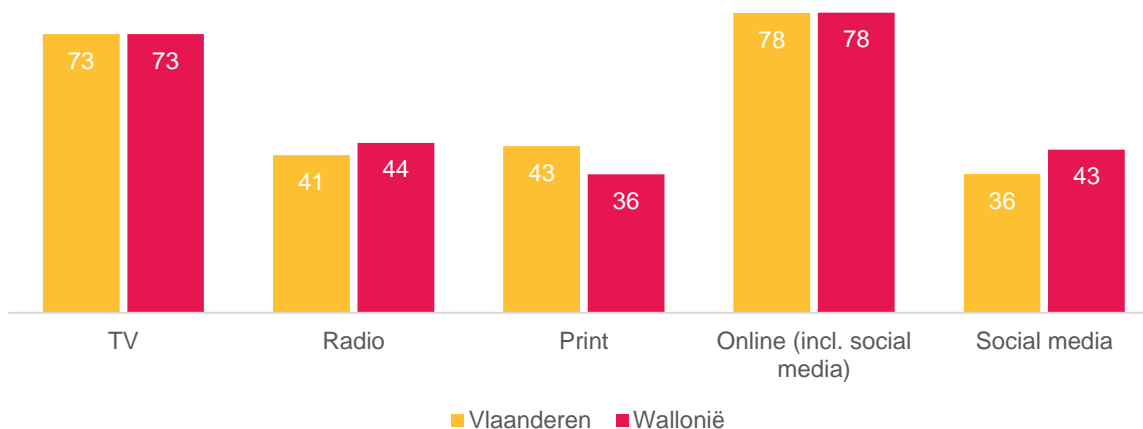
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Welke van onderstaande nieuwsbronnen is uw **belangrijkste** bron van nieuws?

Voor de jongere gebruikers zijn online media (inclusief sociale media) doorgaans de belangrijkste nieuwsbron. De jongste leeftijdscategorieën van **18- tot 24-jarigen** en **25- tot 34-jarigen** (65,1%) blijken in het bijzonder gericht op online media (63,5%) voor hun nieuwsgebruik, ruim 31% van hen geeft namelijk aan vooral via sociale media hun nieuws te consumeren.

Welke van de volgende bronnen heeft u in **de afgelopen week** gebruikt als **nieuwsbron**?

Wanneer we **nieuwsmedia uitsplitsen in Vlaanderen en Wallonië** tekenen zich slechts kleine verschillen af. Meest opvallende is het lager gebruik van printmedia en hoger gebruik van sociale media in Wallonië. Wanneer we dan de primaire nieuwsbronnen van de **Vlaamse gebruikers** vergelijken met deze van **Walse gebruikers**, valt vooral het verschil in televisie op.

Kenniscentrum

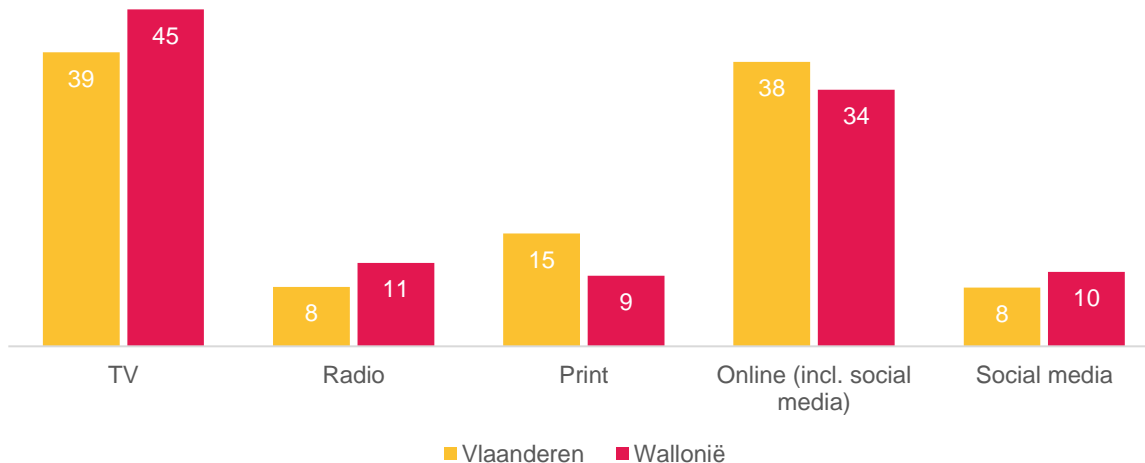
Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

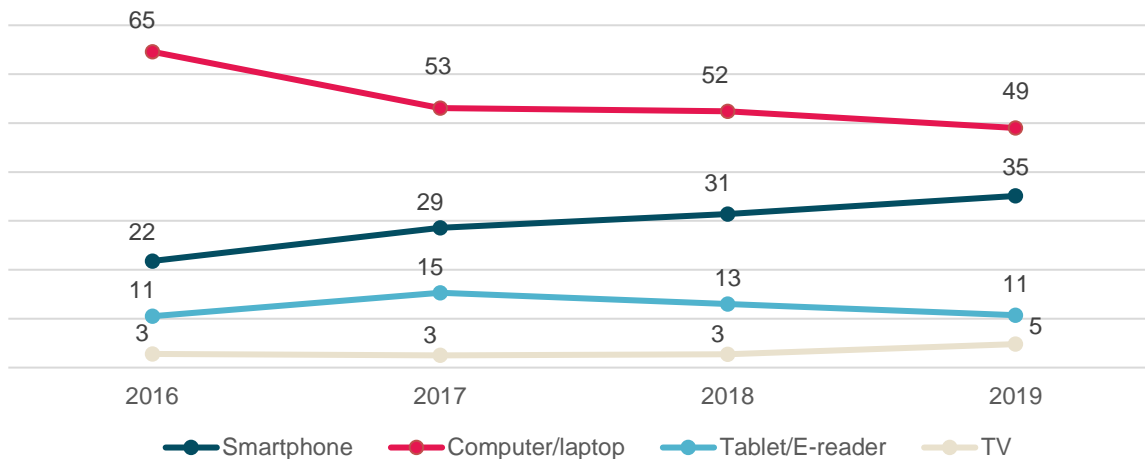
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Welke van onderstaande nieuwsbronnen is uw **belangrijkste** bron van nieuws?

Via welke apparaten raadplegen nieuwsgebruikers voornamelijk online nieuws in Vlaanderen?

U zei dat u in **de afgelopen week** de volgende apparaten heeft gebruikt om nieuws te raadplegen. Wat is uw **voornaamste** apparaat om online nieuws te raadplegen?

De computer blijft het voornaamste apparaat om online nieuws mee te raadplegen, maar wordt naar de kroon gestoken door de smartphone. Het gebruik van tablets voor online nieuws blijkt gestabiliseerd.

Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie

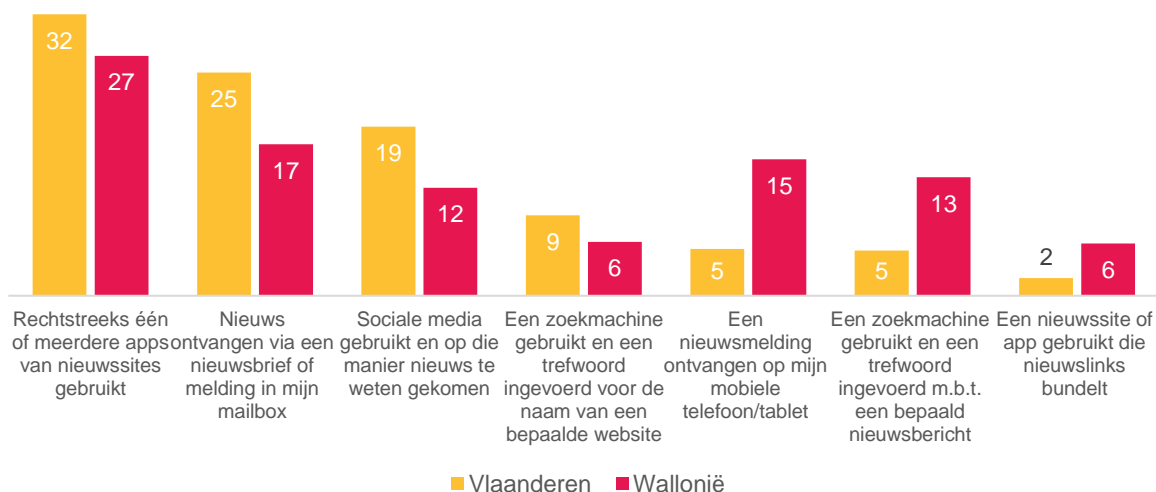
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

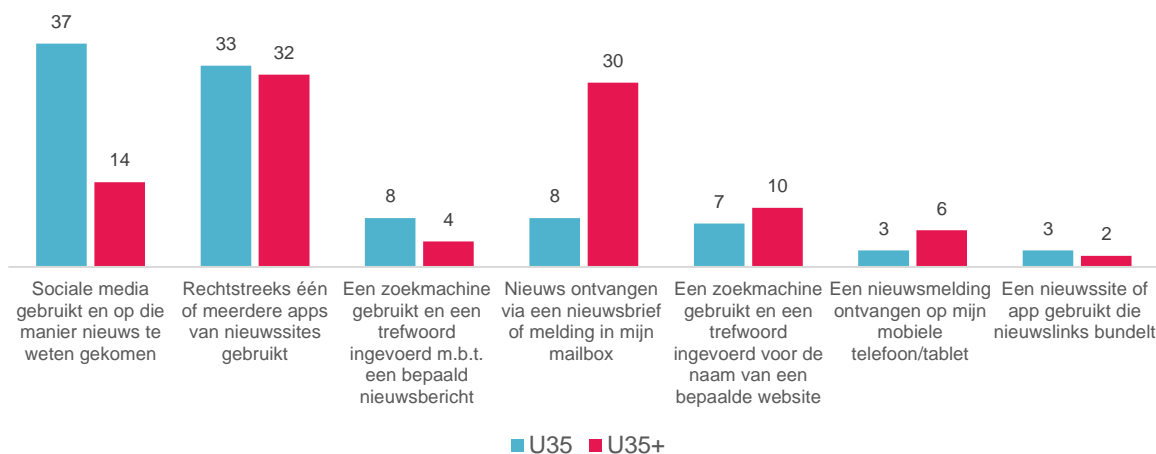
Wat is de voornaamste manier waarop Vlaamse nieuwsgebruikers toegang krijgen tot online nieuws?

Als u denkt aan hoe u de **afgelopen week** online nieuws hebt verkregen (via computer, mobiel of ander apparaat), welke was **de belangrijkste manier** waarop u nieuwsberichten heeft verkregen?

Apps van nieuwssites blijken in beide landsdelen de belangrijkste manier waarop gebruikers online nieuwsberichten verkrijgen. Toch doen er zich lichte verschillen voor in het gebruik van **online nieuwsbronnen tussen Vlaanderen en Wallonië**.

Als u denkt aan hoe u de **afgelopen week** online nieuws hebt verkregen (via computer, mobiel of ander apparaat), welke was **de belangrijkste manier** waarop u nieuwsberichten heeft verkregen?

Kenniscentrum

Cultuur- en MediaParticipatie

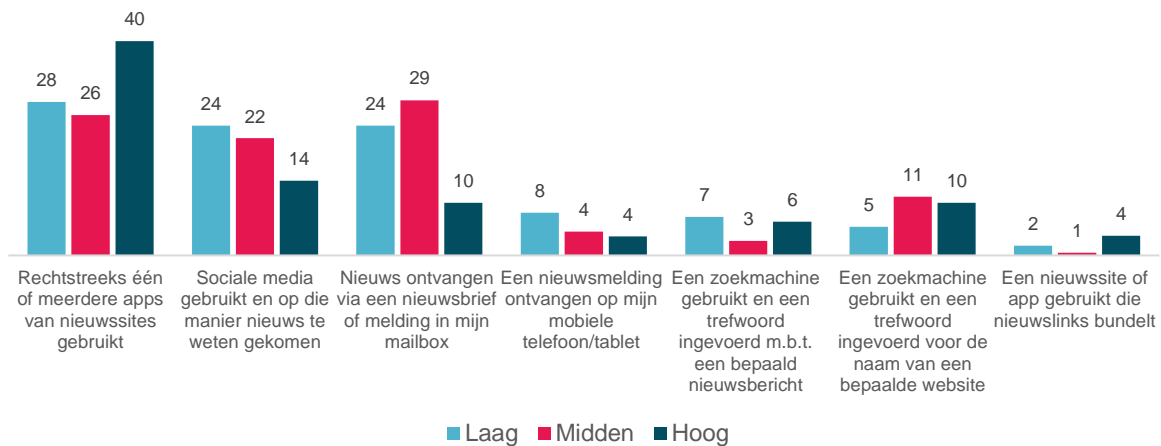
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

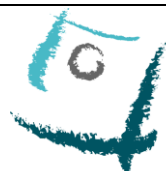
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Splitsen we de **online nieuwsbronnen uit volgens leeftijd**, dan verbaast het niet dat het grootste verschil zich op het vlak van sociale media bevindt. Bijna 40% van de min-35-jarigen geeft aan dat nieuws via sociale media raadplegen hun belangrijkste manier is om aan nieuws te komen, bij de plus-35-jarigen zijn dat er maar 14%. Binnen die groep zijn nieuwsbrieven dan weer veelgebruikt als belangrijkste nieuwsbron.

Als u denkt aan hoe u de **afgelopen week** online nieuws hebt verkregen (via computer, mobiel of ander apparaat), welke was **de belangrijkste manier** waarop u nieuwsberichten heeft verkregen?

Splitsen we dit uit volgens **opleidingsniveau**, merken we vooral dat beduidend meer hoogopgeleiden voornamelijk nieuws raadplegen via rechtstreekse toegang tot online nieuwsmedia en beduidend minder hoogopgeleiden voornamelijk nieuws raadplegen via sociale media of via nieuwsbrieven.

Kenniscentrum

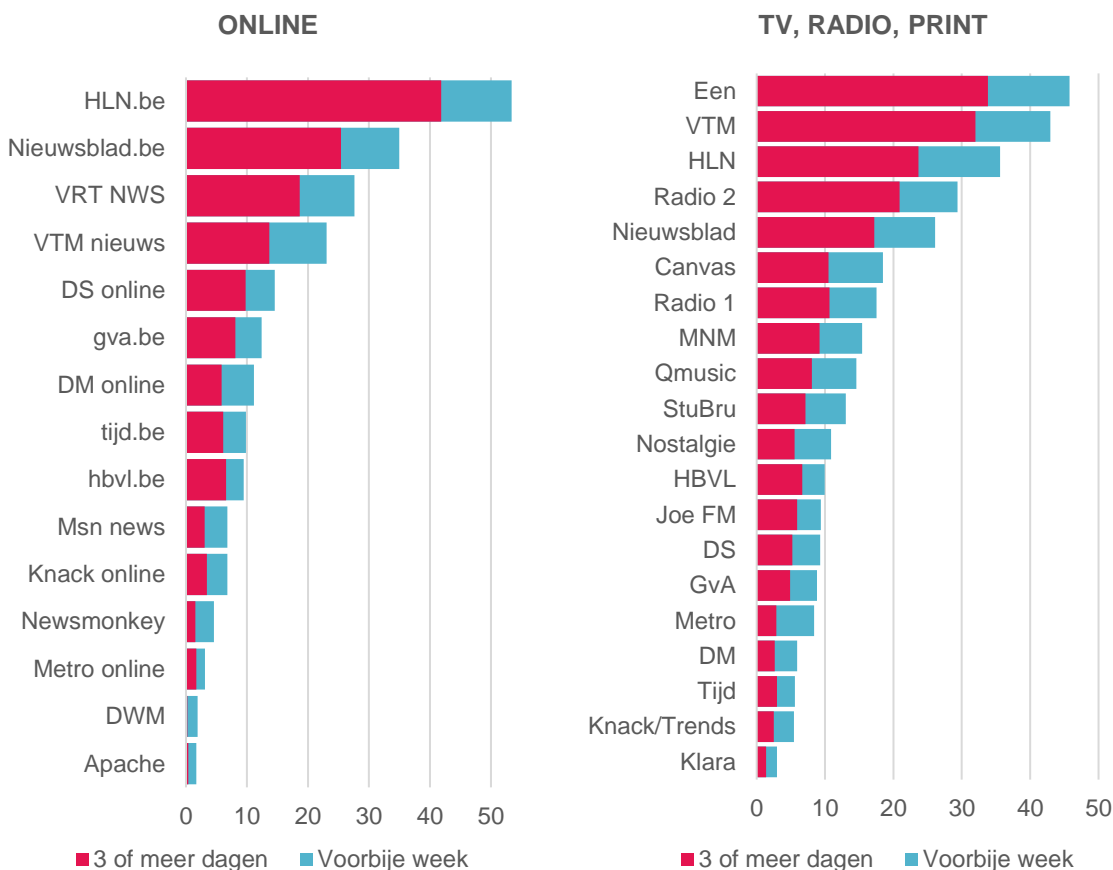
Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Welke nieuwsmerken gebruiken Vlamingen het meest?

Bij de verschillende nieuwsmerken in Vlaanderen valt het grote marktaandeel van de Vlaamse publieke omroep **VRT** op de markt van offline nieuwsmedia op. Zo blijkt Een de meest gebruikte nieuwsbron, maar stijgt het marktaandeel van VRT tot 76% (wekelijks) indien de som wordt gemaakt van de verschillende mediamerken die tot het portfolio behoren van de openbare omroep.

Online is het marktaandeel van de openbare omroep echter minder groot. Hier blijkt vooral **HLN.be** de koploper op het gebied van wekelijks gebruik met maar liefst de helft (53%) van de populatie die aangeven hiervan gebruik te maken. Het Nieuwsblad en VRT NWS volgen met respectievelijk 35% en 28% van de Vlaamse nieuwsgebruikers die aangeeft deze merken minstens wekelijks te raadplegen.

Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

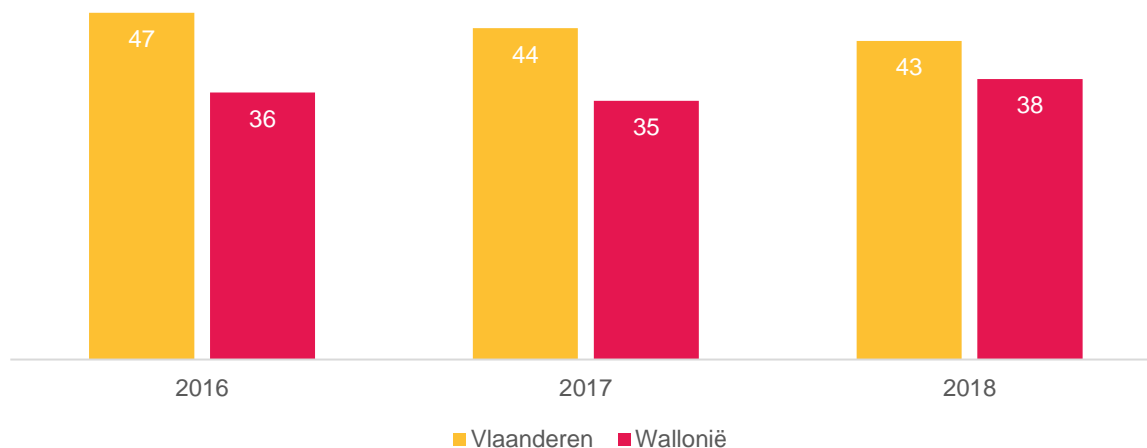
Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Wie betaalt er voor online nieuws in Vlaanderen?

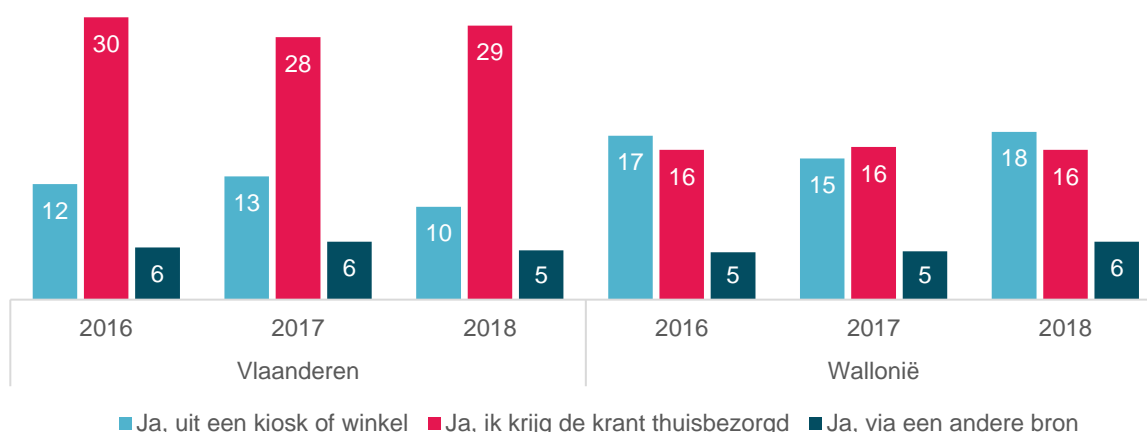
Wie betaalt er voor de papieren krant?

Heeft u in de afgelopen week een **gedrukte krant** gekocht (d.w.z. ervoor betaald)?

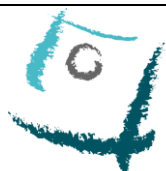

In **Vlaanderen** betalen meer nieuwsgebruikers voor de papieren krant dan in **Wallonië**, hoewel het verschil tussen de beide landsdelen steeds kleiner lijkt te worden – voor 2019 zijn geen data beschikbaar.

Heeft u in de afgelopen week een **gedrukte krant** gekocht (d.w.z. ervoor betaald)?

Het verschil tussen de regio's op het gebied van betalen voor de papieren krant is uiteindelijk klein. Toch valt op dat thuisbezorging heel wat populairder is in Vlaanderen dan in Wallonië, wat zeker een reden is voor de weerbaarheid van de Vlaamse tegenover de Waalse kranten.

Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie

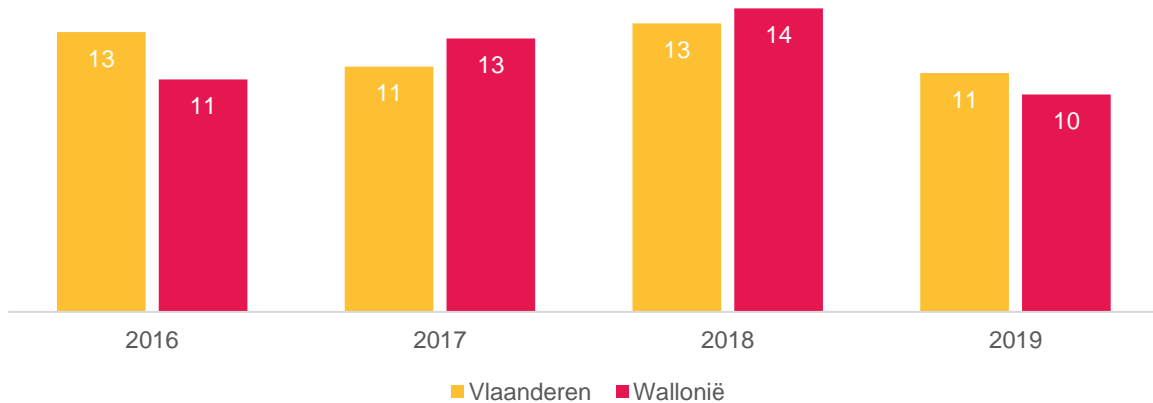
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

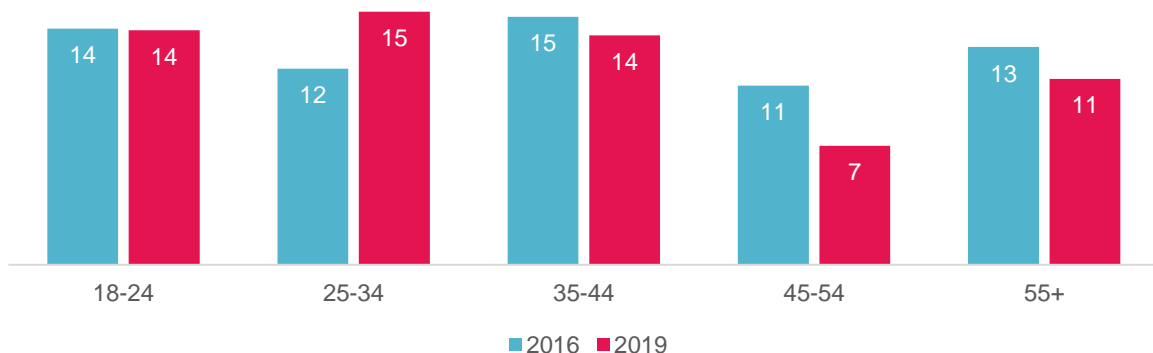
Wie betaalt er voor online content?

Heeft u in het afgelopen jaar betaald voor **online** nieuwscontent, of een betalende **online** nieuwsdienst geraadpleegd?

Betalen voor online nieuws blijft weggelegd voor een kleine minderheid. Ondanks het verschijnen van betaalmuren, lijkt daar de afgelopen jaren weinig verandering in te zitten. De verschillen tussen **Vlaanderen en Wallonië** zijn miniem.

Heeft u in het afgelopen jaar betaald voor **online** nieuwscontent, of een betalende **online** nieuwsdienst geraadpleegd?

Ook wanneer we **uitsplitsen naar leeftijd** zien we weinig bewegen. We meten een zeer lichte stijging van het betalen voor online nieuws op bij de nieuwsgebruikers tussen 25 en 34 jaar. Bij de oudere leeftijdscategorieën merken we dan weer een lichte daling sinds 2016. Het lijkt alvast niet zo dat een beduidend hoger deel van de jongere leeftijdsgroepen veel meer bereidheid tot betalen voor online nieuws vertonen.

Kenniscentrum

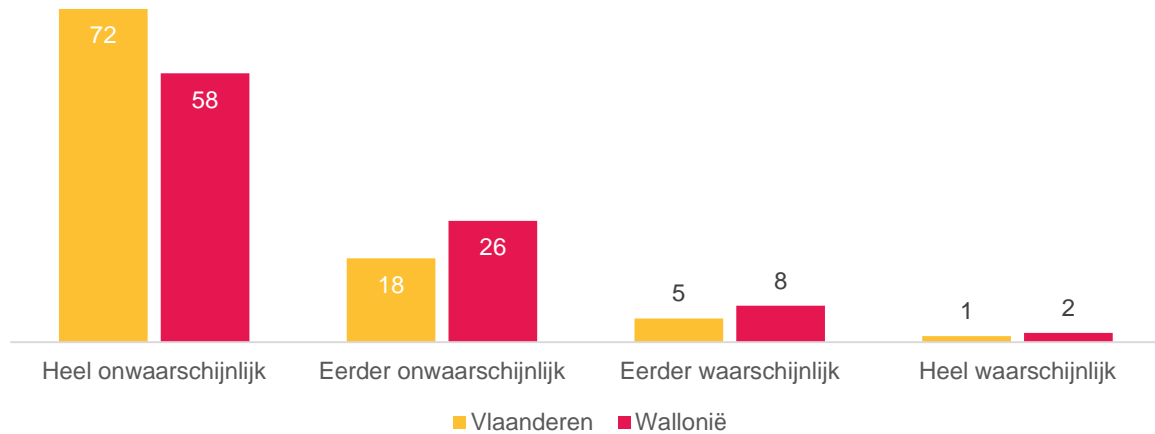
Cultuur- en
MediaParticipatie

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

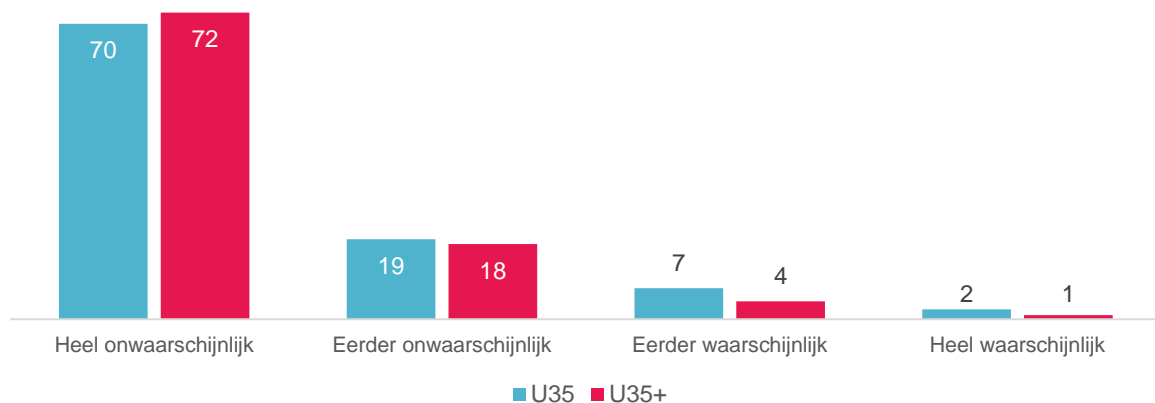
Wie betaalt er niet voor online nieuws, maar zou het wel bereid zijn in de toekomst?

Hoe (on)waarschijnlijk is het dat u in **de komende 12 maanden** gaat betalen voor **online** nieuws van bepaalde bronnen die u goed vindt?

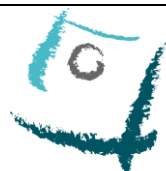

Het aantal gebruikers in **Vlaanderen en Wallonië** dat aangeeft in de komende 12 maanden te zullen betalen voor online nieuws (dat ze goed vinden) is beperkt. Bij de Vlaamse nieuwsgebruikers loopt dit op tot 90 percent. Dit is geen eenvoudige uitgangspositie voor nieuwsmedia, en vooral voor kranten die hun kosten om te publiceren op papier zien toenemen, en moeite hebben om deze te compenseren met inkomsten uit publicatie online.

Hoe (on)waarschijnlijk is het dat u in **de komende 12 maanden** gaat betalen voor **online** nieuws van bepaalde bronnen die u goed vindt?

Ook wanneer we het **uitsplitsen naar leeftijd** zien we weinig verschil. Ook jongeren zijn duidelijk moeilijker te motiveren om te betalen voor online nieuws.

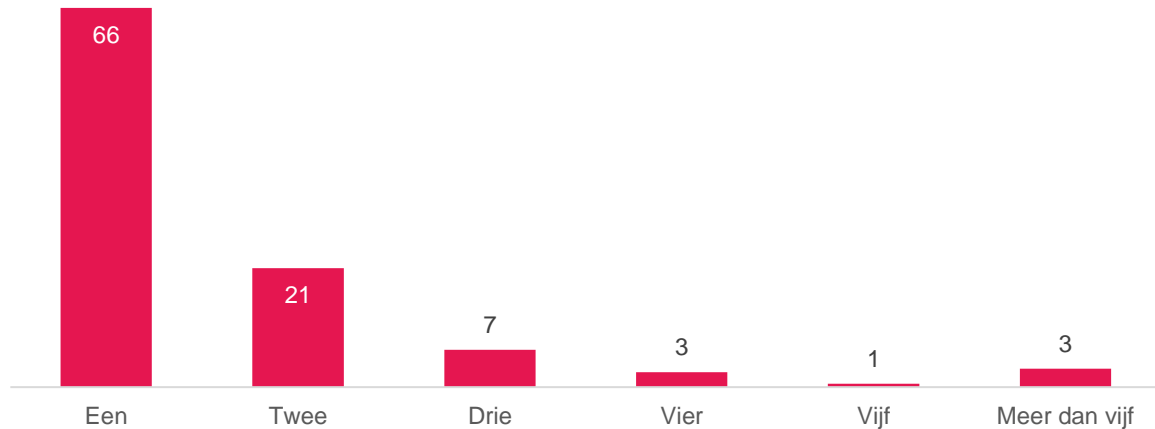

FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Wie betaalt er voor meer dan één online nieuwsdienst?

U zei dat u **het afgelopen jaar** een abonnement heeft genomen op of een doorlopende donatie deed aan een digitale nieuwsdienst. Hoeveel verschillende nieuwsaanbieders betaalt u regelmatig voor nieuws? (België)

Mensen die aangaven gedurende de laatste 12 maanden betaald te hebben voor online nieuws via een doorlopende donatie of abonnement werd gevraagd hoeveel abonnementen of doorlopende donaties ze combineren. Gezien de beperkte subset van respondenten die deze vraag kregen voorgelegd op regionaal niveau, wordt in bovenstaande grafiek een beeld geschetst voor **de gehele Belgische populatie**. Het is duidelijk dat de grote meerderheid voldoende heeft aan 1 abonnement. Toch geeft ook 35 percent aan 2 of meer abonnementen te nemen.

Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie

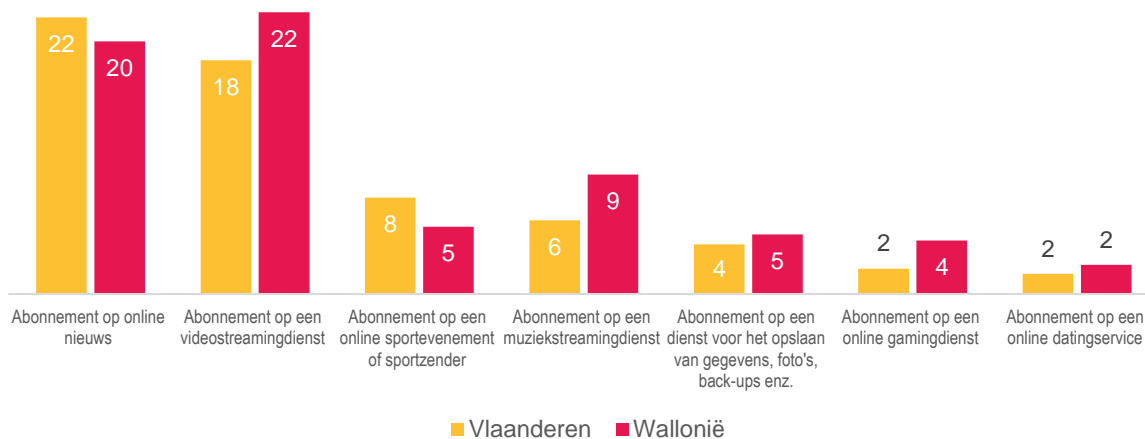
FACTS & FIGURES

Wie raadpleegt online nieuws in Vlaanderen en... wie betaalt ervoor?

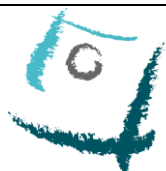
Ruben Vandenplas & Ike Picone - 2019

Wie kiest voor een nieuwsabonnement boven andere abonnementen?

Als u **de komende 12 maanden** slechts **één** van deze abonnementen kon hebben, welk zou u dan kiezen?

Wordt mensen gevraagd om 1 abonnement te kiezen over verschillende diensten heen, dan is het opmerkelijk dat in Vlaanderen een abonnement op een video of audio streaming dienst zoals Netflix en Spotify de duimen moet leggen voor een abonnement op online nieuws.

Kenniscentrum

Cultuur- en
MediaParticipatie